

men ogsaa paa Landet til Sognefogden, idet man har ment, at det vilde være for Meget at forlange, at Lyendet skulde foretage en Reise til den nærmeste Kjøbstad. Dernæst er der ogsaa foretaget nogle Forandringer i Bødestemmelserne, og navnlig ere de gaaede ud paa at sætte et noget højere Maximum af Bøden for Husbonden end for Lyendet, grundet paa Husbondens formodede større Velhavenhed til at betale. Dette anser jeg imidlertid for at være forholdsvis underordnede Ting.

Det 3die Affinit af Loven indbefatter Paragraferne om Retssforfølgning, og i dette er der foregaaet ikke uvæsentlige Forandringer, som jeg vil tillade mig at henlede Thingets Opmærksomhed paa. § 9 gaar jo ud paa at yde Husbonden og nu ogsaa Lyendet en noget bedre Retshjælp end den, der efter den hidtilværende Lovgivning har kunnet ydes. Det er en Anke, der ofte er bleven fremsført mod den bestaaende Lyendelov, at naar et Lyende forlod sin Tjeneste uden Ret til at begive sig bort, hvilket jo i vore Dage er let at udføre, saa er det forbundet med stort Besvær og Vanskelighed for Husbonden at gjøre sin Ret gjældende imod Lyendet. Da Landet er gjenneffuret af Jernbaner allevegne, saa er det indlysende, at et Lyende kan, naar det gaar bort, efter 2 à 3 Timers Forløb være 10 Mile eller mere borte fra Stedet i en langt bortliggende Jurisdiktion. Efter den hidtil bestaaende Lovgivning er det jo en privat Sag, der i saa Henseende maa føres, og det bliver altsaa Husbondens egen Sag baade at opspøge Lyendet og ogsaa at føre den hele Sag med Lyendet paa det Sted, hvor man vil holde sig til det. Man har jo, og vistnok med Rette, klaget over, at dette var Noget, der var forbundet med saa megen Besvær og saa mange Omstændigheder, at de fleste maatte vilde foretrække at lade det være fremsfor at gjøre deres Ret gjældende mod Lyendet, og at den Omstændighed, at saaledes en ulovlig Bortgaaen af Tjenesten faktisk i et overmaade stort Antal Tilfælde forbliver aldeles strafløs, ogsaa har bevirket eller i det Mindste bidraget betydeligt til at fremme den Løshed i Ansværelse i den Henseende, som man har klaget over. Det er en Ting, som det er meget vanskeligt egentlig at afhjælpe, naar man ikke vil skride til Foranstaltninger, som ere uantagelige, fordi de ikke staa i noget som helst Forhold til Sagens Vigtighed eller den begaaede Forseelses Betydning. Det eneste Middel, jeg har kunnet tænke mig, at der kunde gives Anvisning paa som en noget lettere og hurtigere Vej for Vedkommende til at komme til sin Ret, er at give en vis Afgang til offentlig Politifags Anlæg i slike Tilfælde, og Regjeringsforlaget gif derfor ogsaa ud paa, at, naar Lyendet var bortgaaet af Tjenesten og havde taget Ophold i en anden Jurisdiktion, saa skulde Husbonden være berettiget til at forlange Lyendet forfulgt ved offentlig Politi-

ret for det stedfundne Kontraktbrud, dog saaledes, at, naar han vilde vælge denne Fremgangsmaade og ad denne Vej faae Lyendet idømt Bøder, saa skulde han være uberettiget til ved Siden deraf at gjøre Erstatningsansvar gjældende mod Lyendet. Husbonden maatte altsaa vælge; han kunde, om han vilde, holde sig til den bestaaende Ret og sagsøge Lyendet ved en privat Politifag og da ogsaa faae sig tilkjendt Erstatning, men han kunde ogsaa, om han vilde, forlange offentlig Politifag anlagt til Straf mod Lyendet, men han vilde da ikke kunne gjøre Erstatningsansvar gjældende. Dette var Regjeringsforlagets Tanke. Jeg har aldrig svævet i den Tro, at der ad denne Vej vilde kunne opnaas Noget, der kunde betragtes som et radikalt Middel mod Ulemperne, og navnlig var det mig vel vitterligt, at der uagtet denne Regel ogsaa let kunde forekomme Tilfælde, hvor et Lyende forsvandt fra Husbondens Synskreds, saaledes at Lyendet vilde kunne opnaa Straffløshed af den Grund, at det ikke kunde findes, men derved har der efter min Formening ikke været Noget at gjøre, thi det staaar klart for mig, at der fra hvilket Standpunkt, man end ser Sagen, ikke kan være Tale om at anstille en saadan Efterspørelse af et bortløbet Lyende, som den, man anstiller efter egentlige Forbrydere; altsaa kunde der ikke være Tale om en Efterlysning i Polititidenden eller en Opsøgen ved Politiets Hjælp osv. Hovedsagen maa jo altsaa blive, at Husbonden selv maa se at opspøge, i det Mindste i hvilken Jurisdiktion Lyendet er, saa kan han nok forlange en vis Hjælp af Politiet der, dog ikke nogen egentlig Efterlysning, men jeg har ogsaa ment, at, om der end saaledes var mange Tilfælde, hvor Lyendet vilde forsvinde, og hvor man ikke vilde kunne faae det opspøgt paa Grund af det store Apparat, der maatte sættes i Bevægelse til dette Diemed, saa vilde der paa den anden Side ogsaa være en hel Del Tilfælde, hvor det ikke vilde være vanskeligt for Husbonden at faae at vide, hvor omtrent Lyendet var, saaledes, at han ved en Henvendelse til Politimesteren paa Stedet vilde kunne faae det draget til Ansvar. I alt Fald har jeg ikke kunnet se noget Andet, der kunde bydes som Middel til at afhjælpe den Ulempe, der her tales om, og derfor var Regjeringsforlaget affattet saaledes. Heri er det imidlertid undergaaet en Forandring i det andet Thing, som jeg ikke kan undlade at henlede Opmærksomheden paa, idet man der har gjort gjældende, at, naar man vilde aabne en saadan Afgang for Husbonden til at forfølge Lyendet ved den offentlige Politiret, krævede Lighedshensynet, at der ogsaa maatte være en lignende Afgang for Lyendet til at forlange Husbonden forfulgt paa samme Maade. Sagen har altsaa staaet saaledes, at man i det andet Thing saa at sige har gjort det, at man vilde gaa ind paa at admittere en saadan offentlig Politirets Forfølgning mod et bortgaaet Lyende af-